

Sygn. akt III RC 11/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016r.

Sąd Rejonowy w Krośnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Renata Leja-Syniec

Protokolant: sekr.sądowy Sylwia Chodorowska

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016r. w Krośnie

na rozprawie

sprawy **z powództwa W. C.**

przeciwko T. S. i M. S.

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. **u s t a n a w i a** rozdzielność majątkową **T. S. i M. S. wynikającą z zawarcia przez nich związku małżeńskiego, a to z dniem 17.11.2016r.,**

II. **ustala** opłatę od pozwu na kwotę 200 /dwieście/ złotych w całości uiszczoną przez powoda,

III. **zasądza** solidarnie od pozwanych T. S.

i M. S. na rzecz powoda W. C. kwotę 720 /siedemset dwadzieścia/ złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w sprawie oraz kwotę 200 /dwieście/ złotych tytułem zwrotu opłaty od pozwu.

Sygn. akt III RC 11/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 listopada 2016 r.

Powód W. C. wniósł o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej pomiędzy pozwanymi: M. S. i T. S. oraz zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Domagał się udzielenia zabezpieczenia powództwa poprzez zakazanie pozwanym zbywania i obciążania nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) oraz nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) aż do chwili prawomocnego zakończenia postępowania wraz z jednoczesnym wpisem ostrzeżenia w działach III w/w ksiąg o zakazie zbywania i obciążania nieruchomości.

W uzasadnieniu podał, że posiada w stosunku do pozwanego T. S. wierzytelności stwierdzone tytułami wykonawczymi: wyrokiem Sądu Rejonowego w K. Wydziału V Gospodarczego z dnia (...), sygn. akt (...) zasądzającego należność w wysokości 56.052,22 zł wraz z odsetkami i kosztami postępowania oraz nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Rejonowy w K. z dnia (...), sygn. akt (...) wraz z wyrokiem Sądu Rejonowego w K. (...), sygn. akt (...) zasądzającym na rzecz powoda należność w kwocie 14.000 zł wraz z odsetkami i kosztami postępowania. Prowadzone na podstawie wymienionych tytułów wykonawczych egzekucje komornicze zostały umorzone jako bezskuteczne postanowieniami komornika z dnia (...), (...) i z dnia (...), (...). W toku egzekucji Komornik ustalił, że pozwani są współwłaścicielami na

zasadzie wspólności majątkowej małżeńskiej nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym położonej w O., oznaczonej nr (...), dla której SR wK. prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz położonej w O. nieruchomości nr (...), dla której SR wK. prowadzi księgę wieczystą nr (...). Powód podał, że nie dysponuje dokumentem urzędowym lub prywatnym, z którego wynikałoby, że dochodzona przez niego wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika. Pozwany nie posiada również żadnych składników przedsiębiorstwa, z których powód mógłby wyegzekwować przysługującą mu wierzytelność. Ustanowienie rozdzielności majątkowej pozwoli na choćby częściowe zaspokojenie roszczeń powoda poprzez sprzedaż udziału pozwanego albo przejęcie udziałów na własność powoda.

Postanowieniem z dnia (...) Sąd Rejonowy w K. III Wydział Rodzinny i Nieletnich zabezpieczył powództwo poprzez zakazanie pozwanym T. S. i M. S. zbywania i obciążania nieruchomości objętych księgą wieczystą nr (...) do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie oraz poprzez nakazanie wpisania w dziale III księgi wieczystej nr (...) ostrzeżenia o zakazie zbywania i obciążania nieruchomości.

W odpowiedzi na pozew pozwani T. S. i M. S. wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zarzucili, że przymusowe ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami nie doprowadzi do skutecznej egzekucji wierzytelności powoda. Z nieruchomości zamieszkiwanej przez powodów nie można bowiem wyłączyć odrębnej nieruchomości lokalowej, która mogłaby być ewentualnie zbyta. Poza tym nieruchomość obciążona jest hipoteką na rzecz banku i w przypadku egzekucji powód nie otrzyma należnej mu kwoty pieniężnej. Ustanawianie przymusowej rozdzielności majątkowej w sytuacji, gdy jest to niecelowe należy ocenić jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Sąd ustalił następującą stan faktyczny:

Pozwani T. S. i M. S. pozostają w związku małżeńskim i łączy ich wspólność ustawowa majątkowa małżeńska. Na zasadzie wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej są współwłaścicielami nieruchomości położonych w O. tj. działki nr (...), dla której Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz działki nr (...), dla której Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość stanowiąca działkę nr (...) obciążona jest na rzecz (...) Banku S.A. Oddział w K. hipoteką umowną zwykłą na kwotę 100.000 zł i hipoteką umowną kaucyjną na kwotę 50.000 zł oraz na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych hipoteką przymusową w kwocie 20.850,97 zł. Działka nr (...) obciążona jest hipoteką przymusową w kwocie 20.850,97 zł na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Pozwany T. S. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) w O.. Powód W. C. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma (...) w J. wykonał dla pozwanego inwestycje w T.. Pozwany nie zapłacił powodowi całości wynagrodzenia z tego tytułu. W związku z powyższym powód skierował sprawę do sądu i wyrokiem z dnia (...) r., sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w K. V Wydział Gospodarczy zasądził od pozwanego T. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w O. na rzecz powoda W. C., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma (...) w J., kwotę 56.052,22 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 10.000 zł od dnia 22 października 2011 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 46.052,22 zł od dnia 13 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty. Zasądził również od pozwanego na rzecz powoda koszty procesu w kwocie 5.841,84 zł. Apelacja od powyższego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w R. VI Wydziału Gospodarczego z dnia (...) (sygn. akt (...)). Nakazem zapłaty z dnia (...), sygn. akt (...), wydanym w postępowaniu nakazowym przez Sąd Rejonowy w K. Wydział V Gospodarczy, Sąd nakazał pozwanemu T. S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwa (...) w O. aby zapłacił powodowi kwotę 14.000 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 23.12.2011 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.592 zł tytułem kosztów procesu. Nakaz ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Rejonowego w K. Wydziału V Gospodarczego z dnia (...)r., sygn. (...)

Postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie powyższych tytułów wykonawczych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. L. Ś. okazało się bezskuteczne i zostało umorzone postanowieniami z dnia(...), sygn. (...)

Dowody:

- odpis wyroku SR w K., sygn. (...) – k. 7
- odpis wyroku SO w R., sygn. (...) – k. 8
- odpis wyroku SR w K., sygn. (...) – k. 10
- nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym – k. 9
- postanowienia Komornika Sądowego z dnia (...) – k. 12-13
- odpis księgi wieczystej – k. 14-21 i k. 34-39
- informacja z ZUS z dnia 12.09.2016 r. – k. 78
- informacja z Banku (...) z dnia (...) – k. 82
- zeznania powoda W. C. – k. 86
- zeznania pozwanej M. S. – k. 86-87

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dowodów, którym dał wiarę w całości. Przedłożone w sprawie dokumenty nie budzą wątpliwości Sądu oraz uzupełniają się z zeznaniami stron, które Sąd również uznał za wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 52 §1a kro wierzyciel jednego z małżonków może żądać ustanowienia przez Sąd rozdzielnosci majątkowej, jeżeli uprawdopodobni, że zaspokojenie wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków.

W myśl powołanego przepisu do uwzględnienia wytoczonego przez wierzyciela powództwa o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej konieczne jest spełnienie dwóch przesłanek: wykazanie istnienia stwierdzonej tytułem wykonawczym wierzytelności w stosunku do jednego z małżonków i uprawdopodobnienie, że zaspokojenie tej wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków.

Obie z powyższych przesłanek zostały spełnione. Powód przedłożył tytuły wykonawcze, z których wynika, że posiada w stosunku do pozwanego T. S. wymagalne wierzytelności. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów, z których wynikałoby, że zostały one zaspokojone.

Żądanie przez wierzyciela dokonania podziału majątku wspólnego małżonków, w sytuacji, gdy dochodzi on zaspokojenia wierzytelności przysługującej od jednego z nich jest zasadne wówczas, gdy nie ma możliwości zaspokojenia tej wierzytelności z majątku osobistego dłużnika i składników majątku wspólnego małżonków wymienionych w art. 41 § 2 kro oraz gdy brak jest podstaw do nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Ustanowienie rozdzielnosci majątkowej spowoduje wówczas, że możliwe będzie zaspokojenie z udziału w majątku wspólnym małżonków, który w wyniku podziału przypadnie dłużnikowi.

Odnosząc się do powyższego Sąd ustalił, że egzekucje prowadzone na podstawie uzyskanych przez powoda tytułów wykonawczych zostały umorzone jako bezskuteczne. Pozwany T. S. nie ma żadnego majątku, z którego powód mógłby zaspokoić swą wierzytelność. Powód wskazał w pozwie, że nie posiada dokumentu urzędowego lub prywatnego, z którego wynikałoby, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika. Nie ma zatem możliwości wystąpienia z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową (art. 787 kpc). Z kolei, wierzytelność powstała w związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa jednak nadanie klauzuli

wykonalności przeciwko małżonce dłużnika (art. 787¹ kpc) jest bezcelowe ponieważ w toku egzekucji ustalono, że pozwany nie posiada żadnych składników przedsiębiorstwa, z których powód mógłby wyegzekwować przysługującą mu wierzytelność.

Przesłanką domagania się przez wierzyciela ustanowienia rozdzielności majątkowej jest uprawdopodobnienie, że zaspokojenie wierzytelności wymaga dokonania podziału majątku wspólnego małżonków. Podkreślić należy, że wystarczające jest tu uprawdopodobnienie, zatem powód zwolniony jest od wymogów postępowania dowodowego. Brak również konieczności wykazania, że prawdopodobieństwo zaspokojenia wierzyciela w razie ustanowienia rozdzielności, jest wysokie (E. Skowrońska – Bocian [w:] Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, red. J. Wierciński, LexisNexis 2014). Podniesione przez pozwanego zarzuty, wskazujące na małe prawdopodobieństwo zaspokojenia wierzyciela ze względu na fakt obciążenia nieruchomości hipotekami, są więc niezasadne. Odnosząc się do zarzutu sprzeczności powództwa z zasadami współżycia społecznego należy zaznaczyć, że w świetle ugruntowanego już orzecznictwa, powoływanie się na naruszenie zasad współżycia społecznego wymaga wskazania, jaka konkretnie zasada została naruszona oraz podanie pełnej treści powoływanej zasady (por. wyr. SN z dnia 14 października 1998 r., II CKN 928/97, OSNC 1999, nr 4, poz. 75 z aprobowaną glosą M. Niedośpiała, PiP 2000, z. 3, s. 101; orz. SN z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 263/06, Lex nr 257664; orz. SA w Krakowie z dnia 6 czerwca 2006 r., II AKa 86/06, KZS 2006, z. 7-8, poz. 108). Pozwany nie podał jaką, jego zdaniem, zasadę współżycia społecznego naruszył powód wnosząc o ustanowienie rozdzielności majątkowej pozwanych. Na marginesie należy zaznaczyć, że powód wykazywał próby ugodowego rozwiązania sporu proponując pozwanemu zapłatę należności w ratach. Dopiero wobec bezskuteczności tych działań próbował wyegzekwować należność za pomocą Komornika i firmy windykacyjnej.

Zgodnie z art. 52 §2 kro rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu. Powyższe oznacza, że data powstania rozdzielności majątkowej może być wyznaczona pomiędzy dniem wytoczenia powództwa a dniem wydania wyroku. Jedynie w wyjątkowych wypadkach Sąd może ustanowić rozdzielność z datą wcześniejszą niż dzień wytoczenia powództwa (E. Skowrońska – Bocian [w:] Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, red. J. Wierciński, LexisNexis 2014).

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny i powołane przepisy Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku. Rozdzielność majątkowa została ustanowiona z dniem 17.11.2016 r., tj. z dniem wydania wyroku, bowiem na dzień wyrokowania istniały przesłanki do jej orzeczenia, zaś powód nie wnosił o ustalenie rozdzielności z datą wcześniejszą.

O kosztach postępowania w punkcie II i III wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 108 §1 kpc.